

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 119. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3061/facsimile.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

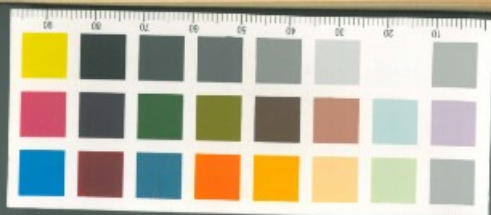
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

haade sin Magt og Indkomst for at fremme, hvad der efter Folkets Tankegang var felles bedste, — som saadan havde aldrig nogen fransk Konge, end ikke den hellige Ludvig, betragtet sig; men de havde alle ansét sig for arvelige General-Forpagtere af hele Riget og General-Politimestere, hvis Vilje var deres eneste Lov; saa Forskjellen var kun, om deres Vilje var god eller ond, om de vilde flaa og slagte eller skaane og ynkes over deres Undersaatter. Det sidste vilde unægtelig Ludvig den sextende, som derfor strax ved sin Tron-Bestigelse 1774 aabnede Bastillen, viste immer et blødt Gemyt og stræbte i Turgot, Malesherbes og senere Neckér at finde Ministre, som, uden at trykke Folket, forbedrede Finanserne og, uden at støde Hoffet, gjorde nyttige Foranstaltninger. Om imidlertid end disse Ministre havde været langt anderledes deres Post voxne, var dette dog en Umulighed, saa de maatte enten snart takke af eller gjorde som Neckér endt værre, og den Tid var forbi, da Folket enten vilde eller kunde tage Viljen i Gjærningens Sted.

Saaledes begyndte den ulyksalige Strid mellem Regeringen og Folke-Stemmen, hvorved Staten opløstes; og da alt Haab om mindeligt Forlig var forsvundet med Mirabeau, blev Kongen og Hoffet daglig fastere i den Tanke, at den eneste Redning var i Flugten, som da ogsaa iværksattes den 20de Juni 91.

Planen dertil var lagt saa hemmelig som muligt med General Bouillé, den eneste tapre Soldat, Kongen endnu kunde regne paa, og som endnu havde en Hær paa Benene i Lothringen og Elsas og skulde skaffe Kongen Folgeskab fra Chalons af, hvortil han selv maatte se at komme. Det vanskeligste var at slippe ud af Tuillierne og af Paris, hvor alle kjendte og havde Oje med ham, og [hvor] Ansvaret laa paa Lafayette. Det var ved Midnatstid den 20de, at Kongen og Dronningen af Frankrig stjal sig som Tyve ud af Tuillierne med deres Børn og tre Gardere,

men skiltes saa ad, for at mødes uden Mistanke paa et bestemt Sted, hvor der holdt en Vogn, kjørt af den svenske Adelsmand Axel Persen, som stod i fransk Tjeneste som Oberst, men var ved denne Lejlighed Kusk. Dronningen og hendes Ledsager fór vild, maatte skjule sig under Portalen i Louvre, mens Lafayette kjørte forbi med Fakler, og naade kun efter megen Angest Samlings-Pladsen, men saa gik det rask ud af Porten, hvor en Vogn med 6 Heste stod paa rede Haand og bragte Konge-Familien med falsk Pas og Kongen i en Tjeners Skikkelse til Chalons den næste Eftermiddag. Allerede her traf nu vel én til at kjende Kongen, men blev dog bragt til at tie, saa man kom lykkelig til næste By, hvor Husarerne skulde medt, men var efter forgjæves Venten gaaet tilbage; og da de kom til Varennes, var Kongen robet af en vis Drouet, der havde set ham undervejs, havde yndet Forspring og meldt det til Magistraten, der strax traf Anstalter til at arrestere Familien. Det skete, saa snart Kongen kjørte ind i Byen, og skjønt der siden blev en Del Husarer samlede af dem, der var sendt ham i Møde, hjalp det dog ikke, da de erklærede sig for Folket. Kl. 6 næste Morgen kom Lafayettes Adjudant, Rœneuf, med Arrestbefaling, og Kongen maatte vende om.

En Timestid senere kom Bouillé selv, som havde spurgt Uheldet, i Spidsen af et helt Regiment, men fandt Byen spærret, og Broen over Aaen afbrudt, og han tog i Betænkning at bruge Magt og dog komme for silde. Han vilde imidlertid kommet mer end tids nok, hvis ellers hans Folk var at lide paa, thi Rejsen varede otte Dage fra Varennes til Paris. Det er saa meget underligere, at Bouillé ikke vovede sig til det yderste, da man ser, han var beredt paa alt, skrev, saa snart han kom tilbage til Luxemburg, et truende Brev til National-Forsamlingen og rømte Riget, for at skaffe Kongen Hjælp hos udenlandske Magter. Han fandt ogsaa aabne Øren hos Katrine og Gustav og

